

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 2 maj 2006 (10.5)
(OR. en)**

**16331/03
EXT 1**

**COPEN 135
EJN 19
EUROJUST 22**

NOT

från: Den svenska delegationen
till: Arbetsgruppen för straffrättsligt samarbete (experter på den europeiska
 arresteringsordern)

Föreg. dok. nr: 14506/03 COPEN 109 SIRIS 99
 16303/03 COPEN 133 EJN 18 EUROJUST 21

Ärende: Beskrivning av handläggningen av en europeisk arresteringsorder när Sverige
 är verkställande stat

Denna promemoria beskriver i korthet hur en europeisk arresteringsorder utfärdad i en annan medlemsstat handläggs i Sverige, om den eftersökte anträffas här. Promemorian är inte en självständig officiell deklARATION från Sverige, utan är en sammanställning av svenska lagar och andra författningar samt beslut som har betydelse för utfärdande myndigheter i andra medlemsstater.

Beskrivningen är sammanställd innan Sverige har börjat tillämpa rådets rambeslut om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna. Bland annat därför kommer promemorian troligen att revideras. Föreliggande text skall ses som ett utkast.

Inledande anmärkningar

1. Uttalande enligt artikel 32 i rambeslutet:

Sverige har inte gjort något uttalande enligt artikel 32 i rambeslutet. Det innebär att rambeslutet tillämpas även på gärningar som har begåtts före rambeslutets ikraftträdande. Se dock nedan under punkten 2 rörande andra övergångsbestämmelser.

2. Övergångsbestämmelser:

De svenska reglerna som genomför rambeslutet träder i kraft den 1 januari 2004. Dessa regler tillämpas dock inte vid handläggningen av ett ärende om utlämning om ärendet har inletts före den 1 januari 2004. Ett ärende inleds då en eftersökt person grips i Sverige eller då en utlämningsframställning inkommer till Sverige. Registreringar i SIS som gjorts före den 1 januari 2004 skall emellertid, om rambeslutet om en europeisk arresteringsorder skall tillämpas, anses likvärdig med en arresteringsorder i avvaktan på att en fullständig arresteringsorder översänds. Reglerna som genomför rambeslutet tillämpas inte heller i förhållande till en stat som när ärendet inleds inte har genomfört rambeslutet.

3. Förfarandet när Sverige är utfärdande stat:

För information om förfarandet när Sverige är utfärdande stat, kontakta Riksåklagaren, Rikspolisstyrelsen, Justitiedepartementet eller en kontaktpunkt vid det Europeiska rättsliga nätverket (se bilaga 2).

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 STOCKHOLM

Telefon: +46-8-453 66 00

Telefax: +46-8-453 66 99

E-post: registrator.riksaklagaren@aklagare.se

Rikspolisstyrelsen

Nationella Sambandskontoret

Box 12256

102 26 STOCKHOLM

Telefon: +46-8-401 37 00

Telefax: +46-8-401 48 99

E-post: nsk@rkp.police.se

Justitiedepartementet

Enheten för brottmålsärenden och internationellt rättsligt samarbete (BIRS)

Centralmyndigheten

103 33 STOCKHOLM

Telefon: +46-8-405 10 00 (växel), +46-8-405 45 00 (kansli)

Telefax: +46-8-405 46 76

E-post: birs@justice.ministry.se

Verkställighet av en europeisk arresteringsorder

Praktisk information för andra medlemsstater

I.

Förfarandet när Sverige är verkställande stat

1. Inledande åtgärder och hänvisning till domstol

Om den eftersökte grips, skall en behörig (beroende av var gripandet sker) åklagare skyndsamt underrättas. Åklagaren skall omedelbart efter ett förhör med den eftersökte, då denne informeras om innehållet i arresteringsordern, besluta om den eftersökte skall anhållas.

Den eftersökte skall normalt anhållas. Något anhållande får dock inte ske om det kan antas att förutsättningar saknas för ett överlämnande eller om det inte finns risk för att den eftersökte avviker eller på annat sätt undandrar sig ett överlämnande. Även om det inte finns risk för undandragande skall anhållande ske, om det finns risk för att den eftersökte genom att undanröja bevis eller på något annat sätt försvårar utredningen av en gärning som omfattas av arresteringsordern. Den som inte har fyllt arton år får anhållas endast om det finns synnerliga skäl. Om det finns skäl för anhållande, men det är tillräckligt att den eftersökte meddelas ett reseförbud eller att det föreskrivs en anmälningsskyldighet, skall en sådan åtgärd beslutas i stället för anhållande.

Den eftersökte har rätt till offentlig försvarare om han eller hon begär det, är under arton år eller i annat fall bedöms vara i behov av en försvarare. Om behov finns, har den eftersökte rätt till tolk.

Om den eftersökte anhålls, skall åklagaren utan dröjsmål och senast klockan tolv tredje dagen efter anhållningsbeslutet göra häkningsframställning till en tingsrätt. Tingsrätten skall, på samma grunder som gäller för anhållande, pröva om den eftersökte skall häktas.

Åklagaren får avslå en begäran om överlämnande, om den, trots att den utfärdande myndigheten har beretts tillfälle att komplettera, till form eller innehåll är så bristfällig att den inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en prövning av frågan om överlämnande. I alla andra fall är det allmän domstol, i första instans tingsrätten, som, efter framställning av åklagaren, beslutar i frågan om överlämnande.

2. Samtycke

Den eftersökte skall, så snart det kan ske, tillfrågas om han eller hon samtycker till överlämnande. Om de eftersökte samtycker, skall han eller hon också tillfrågas om han eller hon medger att i den utfärdande medlemsstaten lagföras eller straffas för gärningar som har begåtts före överlämnandet, men som inte omfattas av arresteringsordern (avstående från specialitetsprincipen). Den eftersökte skall upplysas om innebörden av att samtycke och medgivande lämnas. Den handling där samtycket eller medgivandet lämnas skall om möjligt vara avfattad på ett språk som normalt används av den eftersökte. Om ett annat språk används skall det på handlingen antecknas vilka åtgärder som har vidtagits för att kontrollera att den eftersökte har förstått innebörden av samtycket eller medgivandet.

En återkallelse av ett samtycke skall beaktas om den görs innan rätten har meddelat beslut i fråga om överlämnande. En återkallelse av ett avstående från specialitetsprincipen skall beaktas om den görs innan beslutet om överlämnande har verkställts.

3. Den utfärdande myndighetens möjligheter att delta i det svenska förfarandet

Den utfärdande myndigheten blir inte part i ärendet i Sverige men kan hålla kontakt med den svenska åklagare som utreder ärendet.

4. Tidsramar för beslut i tingsrätt

Tingsrätten skall meddela beslut i fråga om överlämnande senast trettio dagar efter det att den eftersökte gripits. Samtycker den eftersökte till att överlämnas, skall beslutet meddelas senast tio dagar efter det att samtycket har avgetts. Tingsrätten får, om det finns särskilda skäl, meddela sitt beslut senare än vad som nu sagts.

5. Överklagande och tidsramar för slutligt avgörande

Har den eftersökte samtyckt till överlämnande får beslutet om överlämnande inte överklagas. Överklagande får heller inte ske beträffande ett avslagsbeslut som grundar sig på att en svensk medborgare begärt att få verkställa en frihetsberövande påföljd i Sverige. I övrigt får beslutet överklagas till hovrätten inom tre veckor från tingsrättens beslut och till Högsta domstolen inom fyra veckor från hovrättens beslut. Högsta domstolen prövar ärendet endast om den har meddelat prövningstillstånd.

Om frågan om överlämnande inte är avgjord genom ett beslut som har vunnit laga kraft senast sextio dagar från det att den eftersökte gripits eller, om han eller hon samtycker till överlämnande, senast tio dagar efter det att samtycket har meddelats, skall åklagaren underrätta den utfärdande myndigheten.

6. Avslagsgrunder

a) Dubbel straffbarhet och straffskala eller utdömd påföljd

Överlämnande får beviljas endast för en gärning som motsvarar brott enligt svensk lag och för vilken, när överlämnandet avser lagföring, enligt den utfärdande medlemsstatens lagstiftning en frihetsberövande påföljd i ett år eller mer är föreskrivet, eller för vilken, när överlämnandet avser verkställighet av en frihetsberövande påföljd, en frihetsberövande påföljd i minst fyra månader har dömts ut.

Om det i arresteringsordern har angetts att en gärning är sådan som finns angiven i bilagan till rambeslutet och det för gärningen enligt den utfärdande medlemsstatens lagstiftning är föreskrivet en frihetsberövande påföljd i tre år eller mer (listbrott), skall dock överlämnande beviljas även om gärningen inte motsvarar brott enligt svensk lag, om övriga förutsättningar är uppfyllda.

Om överlämnande beviljas för en gärning som uppfyller de nämnda villkoren, får överlämnande beviljas även för annan gärning som motsvarar brott enligt svensk lag. Sverige accepterar alltså s.k. accessoriskt överlämnande.

b) Formella avslagsgrunder

Överlämnande får inte beviljas

- 1) om en begäran, trots att den utfärdande myndigheten har beretts tillfälle att inkomma med komplettering, till form eller innehåll är så bristfällig att den inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en prövning av frågan om överlämnande,
- 2) om den utfärdande myndigheten inte lämnar sådana garantier som krävs för att överlämnande skall få beviljas,
- 3) om den eftersökte skall överlämnas till en annan medlemsstat,
- 4) om den eftersökte skall utlämnas för brott eller om han eller hon skall överlämnas till Internationella brottmålsdomstolen, eller
- 5) om det skulle strida mot ett villkor som har uppställts vid utlämning eller överlämnande till Sverige.

c) Avslagsgrunder som hänför sig särskilt till den eftersökte

Överlämnande får heller inte beviljas

- 1) för en gärning som har ägt rum innan den eftersökte fyllt femton år,
- 2) om det skulle strida mot den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna eller de tilläggsprotokoll till konventionen som gäller som lag här i landet, eller
- 3) om det skulle strida mot bestämmelser om immunitet och privilegier.

d) Avslagsgrunder som hänför sig särskilt till gärningen

Överlämnande för viss gärning får inte beviljas om

- 1) gärningen omfattas av nåd eller ett annat motsvarande beslut enligt regeringsformen,
- 2) det har meddelats beslut att inte åtala för gärningen,
- 3) gärningen har prövats genom lagakraftvunnen dom i en medlemsstat i Europeiska unionen och, vid fällande dom, påföljden har avtjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i domslandet,
- 4) gärningen har prövats genom lagakraftvunnen dom i en annan stat än en medlemsstat i Europeiska unionen och om detta hade utgjort ett hinder mot utlämning av den eftersökte,
- 5) förundersökning har inletts eller åtal väckts i Sverige för gärningen och förundersökningsledaren i det ärendet motsätter sig att lagföringen sker i den utfärdande medlemsstaten,
- 6) påföljd för gärningen har bortfallit på grund av preskription eller inte längre kan dömas ut enligt svensk lag och gärningen helt eller delvis har ägt rum i Sverige eller den eftersökte är svensk medborgare, eller
- 7) gärningen helt eller delvis har ägt rum i Sverige och inte motsvarar brott enligt svensk lag.

När den som eftersöks för verkställighet av en frihetsberövande påföljd är svensk medborgare, får överlämnande inte beviljas om den eftersökte begär att påföljden skall verkställas i Sverige. Om den eftersökte vid tiden för gärningen sedan minst två år stadigvarande har vistats i den utfärdande medlemsstaten gäller detta endast om det med hänsyn till den eftersöktes personliga förhållanden eller av någon annan anledning finns särskilda skäl till att verkställigheten sker i Sverige.

e) övriga avslagsgrunder

Överlämnande får inte ske om det skulle strida mot de svenska grundlagarna.

7. Konkurrerande arresteringsorder

Om två eller flera medlemsstater har utfärdat arresteringsorder beträffande samma person, skall ärendena prövas i ett sammanhang vid den tingsrätt som skall handlägga det först inkomna ärendet. Inkommer en ny arresteringsorder efter rättens beslut om överlämnande får, om beslutet inte har vunnit laga kraft, hovrätten eller Högsta domstolen på yrkande av åklagaren besluta att tingsrätten skall pröva ärendena i ett sammanhang. Prövningen av vilken av flera arresteringsorder som skall beviljas skall ske med särskild hänsyn till gärningarnas beskaffenhet och platsen där de ägt rum, de tidpunkter då varje arresteringsorder utfärdades samt om de avser lagföring eller verkställighet av en frihetsberövande påföljd.

8. Tidsramar för verkställighet

Ett beslut om överlämnande skall verkställas inom tio dagar från det att beslutet vann laga kraft. Rätten får i samband med beslutet om överlämnande bestämma att verkställigheten skall ske vid en viss senare tidpunkt om det behövs för att den som skall överlämnas skall kunna lagföras i Sverige eller, om dom redan fallit, här avtjäna en påföljd som bestämts för en annan gärning än den som beslutet om överlämnande avser, eller om det finns starka humanitära skäl. I stället för att skjuta upp verkställigheten får rätten besluta att överlämnandet till den utfärdande medlemsstaten sker på sådana villkor om återförande som fastställs i samförstånd med den utfärdande myndigheten.

Åklagaren kan efter samråd med den utfärdande myndigheten besluta att verkställigheten skall ske vid en viss senare tidpunkt än som nämnts ovan, om omständigheter som ligger utanför de berörda staternas kontroll hindrar ett överlämnande, eller om det efter rättens beslut om överlämnande har tillkommit starka humanitära skäl.

Om den som skall överlämnas avger en förklaring om att han eller hon avstår från överklagande och medger att beslutet om överlämnande får verkställas, får verkställighet ske utan hinder av att beslutet inte har vunnit laga kraft.

II. Praktiska frågor

1. Verkställande myndigheter

Verkställande myndigheter är åklagare och allmänna domstolar.

Åklagaren har det fulla ansvaret för utredningen och svarar för kontakter med den utfärdande myndigheten. Domstolarnas roll är central men inskränkt till att besluta i frågor om vissa tvångsmedel och om överlämnande. Information om domstolsbeslut kommer att vidarebefordras till den utfärdande myndigheten av åklagaren.

Åklagare vid den internationella åklagarkammaren är inom åklagarregionen behöriga att handlägga ärenden enligt lagen om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder. Utom kontorstid är även ordinarie jour- och beredskapsåklagare behöriga att handlägga sådana ärenden. Av bilaga 1 framgår de internationella åklagarkamrarnas regionala upptagningsområde. Informationen framgår också på det europeiska rättsliga nätverkets hemsida (www.atlas.mj.pt).

2. Telefonnummer, faxnr, e-post

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 STOCKHOLM

Telefon: +46-8-453 66 00

Telefax: +46-8-453 66 99

E-post: registrator.riksaklagaren@aklagare.se

Rikspolisstyrelsen

Nationella Sambandskontoret

Box 12256

102 26 STOCKHOLM

Telefon: +46-8-401 37 00

Telefax: +46-8-401 48 99

E-post: nsk@rkp.police.se

Verkställande myndigheter

För adress och telefonnummer till de internationella åklagarkamrarna, se bilaga 1.

Justitiedepartementet

Enheten för brottmålsärenden och internationellt rättsligt samarbete (BIRS)

Centralmyndigheten

103 33 STOCKHOLM

Telefon: +46-8-405 10 00 (växel), +46-8-405 45 00 (kansli)

Telefax: +46-8-405 46 76

E-post: birs@justice.ministry.se

3. Tidsramar och förfarande för att översända en europeisk arresteringsorder till verkställande myndigheter i Sverige

Efter gripandet skall den utfärdande myndigheten översända arresteringsordern till den verkställande myndigheten i Sverige, dvs. den åklagare som enligt punkt 1 ovan är behörig att handlägga ärendet. Vid behov ger Riksåklagaren, Rikspolisstyrelsen eller en kontaktpunkt i det europeiska rättsliga nätverket (EJN) upplysningar om vilken åklagare som är behörig.

Sverige utgår från att arresteringsordern, i förekommande fall vederbörligen översatt, sänds till den behöriga åklagaren utan dröjsmål och att den mottas någon eller några dagar från gripandet.

4. Språkrav

Sverige accepterar en arresteringsorder skriven på svenska, norska, danska eller engelska, eller en översättning till något av dessa språk.

5. Kontakt med svenska myndigheter

Den svenska behöriga åklagaren välkomnar direktkontakt med den utfärdande myndigheten, genom telefon, telefax eller e-post. Rikspolisstyrelsen (Nationella sambandskontoret) bistår också med att vidarebefordra information. Sådana kontakter kan med fördel skötas på engelska.

6. Nationell kontaktpunkt

Sverige kommer att tillämpa direktkontakt mellan rättsliga myndigheter vid översändande och mottagande av en europeisk arresteringsorder. Centralmyndigheten vid Justitiedepartementet får dock ta emot eller vidarebefordra handlingar eller på annat sätt biträda i ett ärende, om en myndighet i Sverige begärt det.

Sveriges sex internationella åklagarkammare och deras respektive geografiska upptagningsområde

Internationella åklagarkammaren i Stockholm

Box 70296

107 22 STOCKHOLM

Telefon: +46-8-762 10 00

Telefax: +46-8-762 16 99

Län: Stockholm, Gotland

Internationella åklagarkammaren i Uppsala

Box 1943

751 49 UPPSALA

Telefon: +46-18-7 10 00

Telefax: +46-18-13 62 41

Län: Uppsala, Värmland, Örebro, Västmanland, Dalarna, Gävleborg

Internationella åklagarkammaren i Göteborg

Box 2565

403 17 GÖTEBORG

Telefon: +46-31-739 41 00

Telefax: +46-31-701 73 16

Län: Västra Götaland, Halland

Internationella åklagarkammaren i Malmö

Box 6202

200 11 MALMÖ

Telefon: +46-40-664 68 00

Telefax: +46-40-10 33 85

Län: Skåne, Blekinge

Internationella åklagarkammaren i Linköping

Box 4

581 02 LINKÖPING

Telefon: +46-13-24 13 00

Telefax: +46-13-24 59 70

Län: Södermanland, Östergötland, Kalmar, Kronoberg, Jönköping

Internationella åklagarkammaren i Sundsvall

Box 721

851 21 SUNDSVALL

Telefon: +46-60-18 59 00

Telefax: +46-60-18 59 34

Län: Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland